

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

fuerit facta in tota re legata, seu in omnibus bonis, & vltimo morienti, p. tex. in l. Titia scio §. scia libertis, & ibi Bar. Alex. Pau. de Castr. & alij. ff. de lega. ij. & in l. pen. C. de impub. vbi docto. cōmuniter, & p. Alex. in l. pater filiam §. final. ff. ad leg. falcid. habetur etiā per do. meum Soz. in consil. 249. in vij. volum. in iij. facta in ij. volum. qui voluit, q̄ quādo substitutio facta fuit pluribus simpliciter, tunc non dicit facta vltimo morienti, & consequēter nō dicuntur inuicem substituti per tex. in l. fin. §. filium ff. de lega. ij. & in d. l. heredes mei §. cū ita, & in l. lucius §. caio ff. ad trebe. Sed in casu nostro substitutio facta fuit ipsis descēdētibz simpliciter, & nō in oibus bonis, & rebus legatis, sed in bonis legis simpliciter, ergo nō pōt dici substitutio reciproca iter dictos descēdētes facta, & ideo ex quo ipsa Lucia primo decēssit, superhite Vrfolina, nō pōt dici Vrfolina vocata ad partē Lucie ex substitutione inuicē facta. ¶ Quarto pro hac eadem opinione bene etiam faciunt ea, quæ ponit do. meus Soz. in cōs. 104. in iij. volu. in vij. colu. in vers. sed p̄missis. primo dum dicit, q̄ descēdētes non possunt dici inuicem grauati, quia regula est, quod substitutio nō habet locum, nisi in calibus expressis, & dici potest, de hoc casu non loquitur substitutio, vel substitutio in casu isto facta nō reperit, vt dicit lo. And. in addit. ad Spec. in tit. de testam. in §. i. versico. occurrit, in fin. & Oïdrad. in p̄s. xlii. incip. Thema tale est ¶ Et quantum leges, quoad possunt, conent imitari, p̄seruare, & iterperari voluntates, & mentes testatorum lin. conditionibus primum locum ff. de cond. & demonst. l. cum proponebat ff. de leg. ij. cū simi. noluerunt tñ in tātum volūtati defunctorū fauere, q̄ sufficiat imaginari cū prudētī consilio, & p̄sideratione defunctorū ita voluisse, nisi ex verbis ita colligatur, & inferri possit, requiritur enim, quod voluntas trasuerit in dispositionem, & est tex. & ibi Bald. in l. quoties §. tantum dē ff. de heredib. institu. & ibi Ioan. de Imol. Vnde i. testato expressē disposuerit, vel ex dispositis colligi possint, tē seruāt volūtates, & mens defuncti tunc imaginari pōt, Bal. in l. vnica in fin. C. de his, qui ant. apert. tab. & ita dici procedere text. in l. nam hoc iure ff. de vulgar. & pupillar. & in l. tale pactum in fin. ff. de pact. alioquin nō releuat imaginari testatorē ita voluisse, seu sensisse labeo ff. de fupelcē. legat. in §. idem tubero, & in ambiguo ibiq̄ Soz. de rebus dub. sed in casu nostro talis substitutio nō legitur, nec reperit facta, nec ex dispositis in testamētō inferitur, ergo &c. ¶ Quinto posito, sed non p̄cesso, testatorē voluisse inter alios descēdētes substitutionē adiunchem facere, ea tamē non pōt dici facta inter Vrfolinam, & Luciam, q̄ licet sint descēdētes Petre legatarie, tamen tempore testamenti, seu mortis testatoris non erant natæ, neque conceptæ, ergo non possunt dici vocatæ ex illa substitutione inuicem facta per text. in l. ita §. in fideicommissio ff. de legat. ij. l. si cognatis, & ibi Bartol. ff. de rebus dub. Alex. in consil. 42. in iij. vol. & lo. And. in addit. ad. Spec. in rub. de testam. ¶ Sexto ad hoc, vt substitutio dicatur facta inuicem inter plures, quibus sit facta substitutio post illorum mortem, requiritur, q̄ non solum sit facta in omnibus bonis, sed et̄ ab vltimo moriente l. Titia scio §. scia libertis ff. de leg. ij. Bart. in d. l. hſdes mei §. cū ita, Soz. in p̄s. 104. in penul. colum. sed in casu nostro substitutio nō fuit post mortē omnium, nec ab vltimo, nec in omnibus bonis legatis, ergo non potest dici facta substitutio reciproca ad inuicē inter dictos descēdētes: & quāuis possit dici facta vltimo decedētī, propterea quod post mortē plurius, seu post mortē omnū facta fuit, vt p. Pau. de Casin. l. p. C. p. imp. & p. Bart. l. codicillis in prin. ff. de vult. leg. tñ non pot dici facta ab vltimo

prout requirit, quicquid dixerit Alex. in l. pater filia in fin. ff. ad l. falcidiam, & in l. si pater impubes, & in l. vel singulis ff. de vulg. & pupil. & ita tenet Sozi. in d. 2. si. 140. in iij. vol. in penul. col. ¶ Ceterū, premisis nō obstantibus, cōtrarium absq; dubio concludendū est in casu nostro, q̄ inter descēdēs do. Petrę legatarię, & sic inter dictas Vrsolinam, & Luciam tacite cenſetur facta substitutio ad inuicē reciproca, adeō quōd locus non dicatur substitutiōi vltimo loco facta de hīdibus testatoris, nisi ambabus Vrsolina videlicet, & Lucia defunctis: ad qđ dicēdum moueor in primis, 10 ¶ quoniam qñ plures sunt inuitati, & vocati per nomen collectiuū, tunc inter eos nomine collectiuo cōprehensos cenſetur facta substitutiō reciproca, vt dicatur inuicem substituti, taliter, quōd nō dicitur esse locus substitutiōi illis facta, nisi ipsius omnibus defunctis, vt voluit Paul. de Cast. per illum tex. in l. cum ita §. in fideicommissio. ff. de leg. ij. idem voluit notabil. Petrus de Ancha. in cons. xvj. in nomine domini nō seruato ordine, Sozi. in cōl. p. galleg. 140. in iij. vol. in pen. col. ibi postremo & c. & in l. gallus §. quidam recte in pen. col. ff. de lib. & posthu. nam fideicommissa inducunt ex tacita voluntate testatoris. d. l. cū p. pone batur, cū similibus, sed testator relinquendo pluribus cognatis, vel agnatis per nomen collectiuū, videtur huius voluntatis esse, quōd res remaneat inter illos de familia, seu de agnatione comprehensos sub illo nomine collectiuo l. fin. C. de verborum signific. & in d. l. cum ita §. in fideicommissio, l. petro §. fratre. ff. de leg. ij. & vbi testator voluit, q̄ res remaneat in familia, vel in cognatione, tūc videtur illi de cognatione, seu de nomine collectiuo gradatim grauati de inuicem restituendo d. l. petro §. fratre, & ita allegādo illū tex. videt velle Bar. in l. si cognatis. ff. de rebus dub. & ibi Sozi. q̄ clarius hoc dixit in d. §. quidā recte in penul. col. ibi comprobo & c. Cū igitur in casu nostro plures vocati sint p nomen collectiuū, videlicet descēdēs do. 11 Petra, ¶ quod est collectiuū apud plures personas, & plures gradus comprehendere iuxta ea, quę habentur, & not. per Bar. in d. l. reuincti ff. de leg. ij. & p. do. meū Sozi. in d. §. quidā recte, & in l. si. C. de verb. sign. & in d. l. cum ita §. fideicommissio, & in d. l. petro §. fratre. ff. de leg. ij. concludendum est, quōd inter hos descēdentes dominę Petra, qui fuerunt vocati, & inuitati ad res legatas, dicitur tacite inductū reciprocum fideicommissum. ¶ Secundo prædicta corroborentur, quia vbicunque substitutiō est facta pluribus post mortem omnium, & vltimō decedenti, illi plures cenſentur inuicē substituti, nec substitutus illis admittitur, nisi post mortem omnium & in omnibus bonis l. Titia scio §. scia libertis ff. d. leg. ij. & ibi Ale. Paul. de Ca. Bar. Dy. & communiter omnes alij scribes, Alex. Paul. de Cast. & Imol. in d. l. pater filiam in fi. in d. l. si pater impubes, & in d. l. vel singulis, & ibi Bar. alij, Imol. in c. cum tibi de testam. Sozius in d. l. hæredes mei §. cum ita, & in consil. 249. in ij. volum. Sed in casu nostro ipsi descēdentes, in quibus incipit habere locum substitutiō facta domine Petra, facta fuit substitutiō de hæredibus testatoris in omnibus bonis, & post mortem omnium, & consequēter vltimō decedenti, ergo inter eos, & sic inter Vrsolinam, & Luciam, tacita dicitur facta substitutiō ad inuicē, p quam excluduntur hæredes substituti, item hæredes extranei dictorum descēdentium: Minor probatur, videlicet, q̄ substitutiō facta fuerit d hæredibus testatoris post mortem omnium, & sic vltimō decedenti, itē & in omnibus bonis, nā q̄ in omnibus bonis legatis dicat facta, ostendit ex verbis vltimę substitutiōis, & testis, quibus dicitur, tunc, & eo casu voluit, & disposuit predictas res, & bona, vt supra legatas, & legata deuenire ad

13 infraſcriptos eius hīdes, ¶ noto illa verba, facta sunt, & bona, & illa verba, vt supra legatas, & legatas, & natura est restringere dispositiōē, & substitutiōē ad casum prius expressum cū omnibus iuribus, vt habetur in cons. 50. quod fuit And. ibi Bart. ff. de postul. Petri, de Ancham cōl. 57. in cōl. 181. in i. vol. & hoc idē est de natura illorum, tunc, & eo casu, quā etiā hic fuerit adiecta Sozi. in consil. 118. in 3. volum. in 4. col. per Pet. de Ancha. in consil. 357. in 3. col. in versu. quæro tunc de Barba. in c. raynurius in 87. col. de testam. l. substitutiōe ff. de vulg. & pupil. l. gallus in prin. vbi ff. de libe. & posthu. sed in prædictis qñ facta substitutiō dominę Petra in bonis illis legatis, dicitur in omnibus bonis, & rebus, vbi, & casu quo testator vt supra legatas reliquit iure legati filius, & ex ipsa domina Petra deicēdentes & ceteri apertissimē, q̄ similiter substitutiō facta deicēdentes de ipsi hæredibus testatoris dicitur, & ceteri cū in omnibus bonis, & rebus legatis, ¶ Quod iustum substitutiō dicitur facta post mortem omnium ipsorum descēdentium, colligitur primo ex verbis indefinitis, platis, & casu quo prædicta dominę Petra, & alij sui filij, & descēdentes ex ea decedunt, & verba indefinita prolata in testamētis appropinquauerunt, omnes, vt in l. si ita relictum in prædictis pluribus in prin. ff. de leg. 2. cum ibi not. Dives in 2. col. de regul. iur. in 6. Secūdo ex illis verbis descēdentes ex ea collectiuo prolatis post mortem dominę Petra, & filiorū suorum, & in quoniam habuit effectū legatū, cum quoad eos effectū haberet eum, propterea quia testatori prædecessor, & ceteri tex. in l. vnica §. sed cum triplici cum legatum, Cuiusmodi, toll. sed inceptum habere effectū in personis descēdentium, & cōsequenter in illis personis expressis seu cōprehensis sub nomine collectiuo descēdentium colligitur ¶ q̄ substitutiō facta de hæredibus post mortem descēdentium, in quibus solū, vt dictū est, incipit legatum habere effectū, dicitur facta post mortem omnium; nam cū facta fuerit post mortem descēdentium, & sic per nomina collectiua, cenſetur facta post mortem omnium; quia nomina collectiua, quę plures personas, & gradus cōprehendunt, dicuntur tantum, & æquipollent illi vniuersali omnes, nam & illud verbum omnia dicitur esse nomē collectiuū, vt not. ex ijs, quæ habentur per Bart. Paul. de Cast. de dolo d. l. hæredes mei §. cū ita, & per Paul. de Cast. de dolo in l. penult. C. de impube. iunctis ijs, quę habentur per Bar. & cōmuniter alios, & præcipue bonorum d. l. vnica §. quidā recte, in d. l. cum ita §. in fideicommissio, d. l. si cognatis ff. de reb. dub. Quod quidem videretur ex quo testator reliquit, & legauit descēdentes Petra, quibus dumtaxat videtur factum legatū, Petra, nec eius filijs, quippe qui prædecessor testatoris, & consequenter quoad Petra, & eius filios, tantum effectum fuit caducum, & perinde ac si post mortem factū, vt in d. l. vnica §. cū triplici, sequatur tunc q̄ ipse testator voluit res legatas debere remanere in ipsi descēdentibus, quorum appellatione comprehenduntur omnes venientes per lineam descēdentium ipsius do. Petra, vt in d. l. cum ita §. in fideicommissio, & argum. d. l. si C. de verborum significatione, quod ipse testator voluit ipsos descēdentes præferri ceteris, qui ex postfacto substitutiōe filijs descēdentibus, vt in d. §. in fideicommissio, & Paul. de Cast. & per Sozi. in d. §. quidā recte in col. Quæ omnia non possunt esse, neque conueniunt nisi substitutiō facta de hæredibus testatoris

bonis, in quibus facta fuit substitutio, tunc illi, quibus facta fuit substitutio, dicuntur inuicē substituti, & excluduntur sibi substitutū, & quemlibet hīdem extraneū, vt optimē probat, & confirmat insignis p̄ceptor meus Soz. in dicta l. hīdes mei §. cū ita in 3. col. ad trebell. cū ius rationes, & argumēta aliter non refero, q̄a possunt inspicī: p̄sumpta autē mens potest colligi ex pluribus vel ex eo, q̄ fuerit ip̄s uocati per nomē collectiui & similiter facta ip̄is fuerit substitutio p̄ nomen collectiui, vt colligitur ex tex. cū ibi no. in d. l. cum ita §. in fideicommissio, in l. fi. de verb. sign. & optimē in l. p̄en. vbi doc. C. de impuber. & in terminis per Soz. in d. §. cum ita in 9. colum. ibi, secunda conclusio, & argumen. eorū, quā uoluit Bar. in d. l. re coniūcti, dum loquitur de vocatis per nomen collectiui, vel ex eo, q̄ simul fuerint uocati ad bona, ex quibus facta fuit substitutio, nam cēsetur testator illos in eis magis d. lexisse, quā sub substituto, vt ibi per Soz. & maximē, quando substituti aliquē, s̄i honorati, & uocati ad bona decesserint sine liberis, quia tunc non solum dicitur in illis bonis p̄ædilexisse eos, quibus fecit substitutionem, sed etiam eorūm filios, & liberos, vt habetur, & no. in l. lucius ff. de hæredib. insti. & per Sozi. in d. §. cum ita. Sed in casu nostro Vrolina, & Lucia vocatæ fuerunt sub nomine collectiui, & eis similiter facta fuit substitutio per nomina collectiua, vt dictū fuit supra, ac simul fuerunt vocatæ, & iniunctæ ad bona legata, & ip̄is facta fuit substitutio sub illa conditione, si decederēt sine filiis & c. ergo debet dici, q̄ in uicem dicantur substitutæ. ¶ Vltimo considero decisionem Soz. in dicto consilio 104. in 3. volum. qui ferē in terminis nostris consuluit descendentes non dici vocatos ex tacita substitutione inuicē facta, propterea quia p̄nominati filij agnouerunt legatum & bona relicta, & sic dispositio habuit effectū in personis p̄nominatis, hoc est in filiis, & idē postea iij. q̄ cōprehendebātur sub illo nomine collectiui descendentes, fuerunt exclusi, & admitti non poterunt, scēus si dispositio, seu legatum non habuisset effectum in filiis p̄nominatis, sed in ip̄is descendentibus, q̄ sic sub nomine collectiui dicerentur uocati, quoniam tunc ip̄i dicerētur inuicem substituti, vt ex verbis suis ibi colligit. Sed i casu nostro legatū nō habuit effectū in personis prius nominatis, uidelicet in domina Petra, nec in eius filiis, quia erāt mortui ante testamentum, ac caput habere effectum in personis cōprehensib. sub illo nomine collectiui, uidelicet in descendētib. vt in factō p̄ponitur, ergo concludendū est inter ipsos descendentes vocatos p̄ nomen collectiuium cēseri factam substitutionē ad inuicē, & cōsequenter Vrolinam p̄ferri in parte bonorum q̄ habuit Lucia, exclusis hæredibus testatoris substitutis, & multo magis excluso hærede extraneo instituto ab ip̄a Lucia. ¶ Superest modo respondere ijs, q̄ in contrarium supra adducta fuerunt, quibus licet ex p̄dictis aperta, & clara possit colligi responsio, tamen specialiter respondendo dico in primis non ob̄stare primum fundamentum, illud enim ostēdit, q̄ per ius accrecentis Vrolina nō potuit admitti ad portionē Lucie, sed ob hoc nō inferi, quin potuerit admitti ex tacita substitutione reciproca, & inuicem facta, quæ locum habet et post ius quæriti, vt ex p̄dictis colligitur. ¶ Secundum quoque non repugnat, q̄ Vrolina nō potest ad illā partem bonorū admitti ex substōne vulgari, quæ nō habet locū post ius q̄situm, quoniam quæ quidem fateor ihus, sed tamen ea poterit admitti ex substitutione fideicommissaria ad inuicē facta, vt cōclusum est. ¶ Tertiū fundamentū est sublatum est, illiq̄ patet responsum ex ijs, quæ adducta fuerunt ad fauorem Vrolinæ, tum quia & Vrolina,

mortem restituere hereditatem patris, & simpliciter matrimonium contrahente, trebellianicam ei debitam non comprehendit: Et forte nec legitimam nu. 24.

E P I T O M E.

SVBSTITVTIO si facta sit filiabus institutis hoc modo, & casu, quo dictæ filia: quicunque sine filiis decederet, omnia bona suæ hereditatis inter quædam loca pia, aliasque personas testatori attinentes distribuatur, ipsæ filia: inuicem dicuntur substitutæ, & prædicta substitutio solum vltimæ morienti facta intelligitur.

Filia hæres à patre instituta, & de restituendo grauata, si matrimonium simpliciter contrahat, trebellianicæ, & forte etiã legitimæ sibi iure naturæ debitæ i dotē de dispo. nō cēset, itatē statuto, vt mulier simpliciter matrimonium contrahēs oīa bona marito in dotē dare cēsetur.

CONSILIVM LXVIII.

VNCTO, & dubijs inspectis vnā cū testamēto Iacobi de Mongardinis, in quo ipse Vincentiā, & Elisabeth filias suas legitimas, & naturales hæredes instituit, & casu, quo dictæ filia: quicunque sine filiis decederet, voluit oīa bona suæ hereditatis inter loca pia, & quædam alias personas ipsi testatori attinentes distribuatur: Viso ad hæc testamēto Vincētiæ, in quo inter alia disposita instituit hæredes vniuersales loca, conuentus, ecclesias, ac personas p rata, p qua olim Iacobus eius pater in suo testamēto instituit, cū hmoi one re, & p ditiōe, q attinētēs dictę testatrici nullo modo quicquā de bonis ipsius aliquo titulo possint alienare: Viso etiã libello porrecto noīe fratrum sancti Dominici, sancti Frācis, & sanctæ Mariæ de gratijs, monialium sancti Dñici, & canonicorum, & capituli sancti Casiani de Imolas Primū, de quo quærit, est, an dictæ Vincentiā, & Elisabeth filia: testatoris hæredes, vt supra, institutę cēseant inter se inuicē substitutę, adeo q dicta loca pia nō possint ex substitutione in testamento Iacobi facta venire, nec admitti, nisi post mortem oīum dictarū filiarū, & cōsequenter an substitō de dictis pijs locis vltimo moriētī, an verō vtriq; facta dicat, ita q Vincētiā altera filia tantū decedere sine filiis, & cōdito testamēto, pia causa, adhuc altera filia superstitē, possit ex substitutione ad partē bonorū dictę Vincētię vnā cū alijs substitutis admitti: qd verū esse plerique putarēt in primis per tex. notab. in l. fi. §. filii ff. de leg. 2. & in l. lucius §. caio ff. ad trebel. vbi qñ substitutio post eorū mortē facta fuit, substitutus altero etiã illorū decedere admittit, nec oīum mors expectatur, qd quidē gl. in l. pater filia in fi. ff. ad l. falcid. in substitutione fideicommissaria locū oīno habere inq; per l. hæredes mei §. cū ita ff. ad trebel. ¶ Secūdo qñ substitutio est facta plurib; institutis post illorū mortē, ita demū instituti cēsent inuicē substituti, qñ substitutio vltimo moriētī, & in oībus bonis, seu in tota hereditate, & nō aliter facta fuit l. titia scio §. scia libertis ff. de leg. 2. quē tex. Bar. Pau. de Cast. Ioā. de Imol. & alij cōmuniter singularē existimār: idē volūt etiã in l. si pater impubes, ibiq; Alex. ff. de vulg. & pup. & i d. l. pater filia in fin. & in l. penul. C. de impub. & alijs substi. & in d. l. heredes mei §. cū ita Properea opinio Bar. in l. qdā testamēto in fi. ff. de vulg. & pup. q in casu, quo testator pluribus post eorū mortē in oībus bonis substituit, nō luit substitutū admitti posse, nisi oībus decederibus, & post oīum mortē arg. d. l. quidā testamēto, à doctōribus magis cōiter reprobāt per d. l. heredes mei §. cū ita, vbi facta fuit substitutio post mortē oīniū, & in tota hereditate, & tñ substitutus altero tantū decedere admittitur: & hoc tenēt Paul. de Cast. Ang. & Imol. in d. §. cū ita, Pau. in d. l. lucius §. caio, Mathesi la. in

SYMMARIVM.

Pluribus post eorū mortē facta, altero etiã decedente, hoc in substitutione fideicommissaria, verum est. In oībus bonis, vel tota hereditate facta operat, vt instituti dicant inuicē substituti. Numeri indefinite positi in plures singulas itates resoluuntur: quod fallit nu. 18. Substitutio pluribus etiam liberis post mortē oīum, & in oībus bonis, vel tota hereditate, non autem in oīmo moriētī facta censetur: Contra nu. 11. Vbi filij post eorū mortē, altero decedente ab intestato admittunt, nisi oībus mortuis, secus si condito testamento per extraneum, vel ipsum substitutum instituit, decessit, quod declarat nu. 19. In casu, quādo verbis standum sit. Pluribus ex extraneo pluribus, quibus ius succedendi ab intestato reseruatum, facta post illorū oīum mortē, recipiunt post illorū mortē, reciproca, & adinuicem ius censetur. Pluribus ex extraneo facta simpliciter vltimo moriētī ex pluribus filiis non dicitur reciproca, sed substitutus dicitur vltimū moriētī, & in eius portione tantum substituitur. Pluribus oīmo moriētī expresse, & in oībus bonis, vel tota hereditate facta dicitur reciproca, & inuicem facta. Pluribus facta pluribus simpliciter post eorū mortē, & in oībus bonis, vel tota hereditate, non dicitur reciproca, sed oīum mors expectatur, quod quādo dicitur reciproca inter eos, oīum substitutio facta fuit. Pluribus filiis post illorū mortē, & in oībus bonis, vel tota hereditate, non dicitur reciproca, sed oīum mors expectatur, quod quādo dicitur reciproca inter eos, oīum substitutio facta fuit. Pluribus ab intestato quando inter grauatos reseruatum recipiunt. Pluribus vulgaris, & pupillaris facta post mortē plurium oīum moriētī facta censetur. Pluribus facta per verba, quādo cūque decesserint sine filiis, recipiunt per verba. Pluribus vulgaris vbi qd ad decimum annum facta se ad 14. recipiunt. Pluribus post mortē testatoris derogat generali. Pluribus facta ff. de leg. 2. declarantur. Pluribus facta, quod mulier in dubio omnia bona marito in dotē dare cēsetur, in qualibet muliere etiam minore locum habet. Pluribus minor vniuersa bona sua in dotē marito dare nulla recipiunt. Pluribus, & trebell. simul diuersis temporibus detrahuntur. Pluribus dispositis, vt mulier simpliciter matrimonium contrahens omnia bona in dotē dare cēsetur in filia grauata post